16. 2. 2016

ID: 100512

Výkon rozhodnutí

Pro posouzení, zda byl výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy účinně nařízen, je mimo jiné podstatné, zda v den, kdy soud usnesení o nařízení srážkami ze mzdy vydal, byl povinný u označeného plátce mzdy zaměstnán. Pokud povinný v době nařízení soudního výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy již nepracuje u organizace označené jako plátce mzdy, nevztahuje se nařízený výkon rozhodnutí i na mzdu povinného u nového plátce mzdy, a soud nemůže postupovat podle ustanovení § 294 odst. 3 o. s. ř.). Skutečnost, že srážky ze mzdy (pracovní odměny) povinného jsou prováděny ve prospěch jiných pohledávek sama o sobě k faktickému zániku výkonu rozhodnutí nevede. Další provádění výkonu rozhodnutí (exekuce) srážkami ze mzdy je závislé na tom, zda je zde subjekt, vůči němuž má povinný nárok na mzdu (plat). Jestliže povinný před uspokojením pohledávky oprávněného přestal pracovat u plátce mzdy, skončil pracovní nebo obdobný poměr a nový takový vztah nezaložil, případně po skončení pracovního poměru začal podnikat, pak výkon rozhodnutí trvá, pouze není fakticky prováděn, protože tu není žádný další plátce mzdy, na něhož by bylo lze výkon rozhodnutí převést. Exekuční řízení tak běží, dokud nenastane některá z okolností předvídaných zákonem, na základě níž soud rozhodne o zastavení řízení.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 26 Cdo 271/2014, ze dne 9.11.2015)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněné České republiky – Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem v P., proti povinnému J. M., pro 114 800 Kč, prodejem movitých věcí, vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 41 E 535/2010, o dovolání oprávněné proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 20. 3. 2013, č. j. 73 Co 332/2012-36, tak, že usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 20. 3. 2013, č. j. 73 Co 332/2012-36, a usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 21. 9. 2011, č. j. 41 E 535/2010-24, se ruší a věc se vrací okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Liberci usnesením ze dne 21. 9. 2011, č. j. 41 E 535/2010-24, zastavil výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí, nařízený usnesením ze dne 29. 6. 2010, č. j. 41 E 535/2010-11, na základě rozsudku Okresního soudu v Liberci ze dne 8. 1. 1986, sp. zn. 14 C 927/85, 14 C 981/85, 14 C 982/85, 14 C 983/85, 14 C 984/85 a 14 C 986/85, který nabyl právní moci 8. 8. 1986 a vykonatelnosti 11. 8. 1986. Současně soud prvního stupně žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Shledal důvodnou námitku promlčení s tím, že desetiletá promlčecí doba podle § 110, 112 obč. zák. (jež však neběžela od 23. 8. 1986 do 23. 3. 1995 - viz výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy vedený pod sp. zn. Okresního soudu v Liberci E 1819/86, dále od 14. 4. 1995 do 13. 3. 1996 - viz výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí vedený pod sp. zn. E 892/95 a od 14. 8. 2006 do 10. 12. 2009 - viz výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí vedený pod sp. zn. 44 E 719/2006), v níž bylo možné právo vykonat, již uplynula (návrh na zahájení řízení o výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí vedený pod sp. zn. 41 E 535/2010 byl podán 24. 6. 2010) a důvod pro zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. je dán.

Krajský soud napadeným rozhodnutím usnesení soudu prvního stupně potvrdil a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Uvedl, že exekuční titul se stal vykonatelným dne 11. 8. 1986, že desetiletá promlčecí doba (§ 112 obč. zák.) začala běžet od 12. 8. 1986. Právním předchůdcem oprávněné byl podán dne 28. 8. 1986 návrh na výkon rozhodnutí

srážkami ze mzdy povinného. Povinný byl v té době ve výkonu trestu a podle oznámení Věznice Horní Slavkov ze dne 13. 6. 1989 srážky z výdělku povinného prováděny nebyly. Dle usnesení ze dne 7. 11. 1989 měla srážky ze mzdy povinného nadále provádět Dubena Český Dub, jejímž zaměstnancem se povinný stal. Ke dni 22. 2. 1995 byl stav pohledávky stále 114 800 Kč. Přípisem ze dne 23. 3. 1995 byl právní předchůdce oprávněné vyzván k podání návrhu na prodej movitých věcí povinného, který se stal podnikatelem. Dále odvolací soud uzavřel, že v řízení vedeném pod sp. zn. E 1819/86 byl vydán příkaz plátci mzdy povinného, mzda povinného ve výkonu trestu však postižena nebyla, účinky nařízeného výkonu rozhodnutí proto nenastaly a výkon rozhodnutí tak fakticky zanikl, aniž by byl soud povinen vydat rozhodnutí. Řízení tak bylo ukončeno před datem 23. 3. 1995, kdy byla oprávněná vyzvána k podání návrhu na výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí. Následné vykonávací řízení, vedené pod sp. zn. E 892/95, bylo zahájeno 13. 4. 1995 a pravomocně zastaveno 13. 3. 1996. Další návrh byl podán dne 14. 8. 2006, řízení bylo vedeno pod sp. zn. 44 E 719/2006 a výkon rozhodnutí byl pravomocně zastaven 10. 12. 2009. Poslední návrh byl soudu doručen 24. 6. 2010 a dne 29. 6. 2010 byl nařízen výkon rozhodnutí (sp. zn. 41 E 535/2010). I s přihlédnutím ke stavení promlčecí doby je zřejmé, že desetiletá promlčecí doba již v období od 14. 3. 1996 do 14. 8. 2006 uplynula.

Oprávněná v dovolání namítá, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Podle jejího názoru nebyla dosud v rozhodovací praxi dovolacího soudu řešena otázka, zda výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného, vedený pod sp. zn. E 1819/86, skončil tím, že Okresní soud v Liberci přípisem ze dne 29. 3. 1995 oprávněné oznámil, že má učinit návrh na zabavení a prodej movitých věcí, neboť povinný je podnikatel. Dovolatelka má za to, že uvedený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy stále trvá, jelikož nepodala návrh na jeho zastavení ani svůj návrh na nařízení nevzala zpět. Závěrem navrhla, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (srovnej část první, čl. II, bod 7. zákona č. 404/2012 Sb. a dále část první, čl. II, bod 2. zákona č. 293/2013 Sb.).

Dovolání je přípustné, neboť dovolací soud se dosud nezabýval otázkou trvání řízení o výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného, jehož pracovní poměr v průběhu řízení skončil, avšak žádný nový pracovní nebo obdobný poměr nevznikl, přičemž současně ani nebyl podán žádný návrh na zastavení výkonu rozhodnutí (§ 290 odst. 1 o. s. ř.).

Podle ustanovení § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Takové vady však dovolací soud neshledal.

Podle § 276 o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2000 srážky ze mzdy lze provádět jen do výše rozhodnutím přiznané pohledávky s příslušenstvím.

Podle § 284 odst. 1 o. s. ř. plátce mzdy přestane provádět srážky, jakmile je pohledávka oprávněného uspokojena (§ 276).

V projednávané věci bylo zjištěno, že v řízení vedeném pod sp. zn. E 1819/86 byl na návrh právního předchůdce oprávněné ze dne 28. 8. 1986 nařízen usnesením ze dne 29. 8. 1986 výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného, v té době byl povinný v Nápravně výchovném ústavu MS v Horním Slavkově, kterému také bylo usnesení doručeno. Zde nebyla z pracovní odměny provedena žádná srážka, srážky byly prováděny ve prospěch dřívějších pohledávek; následně bylo zasláno usnesení o

vyrozumění dalšího plátce mzdy ze dne 7. 11. 1989 výrobnímu družstvu Dubena Český Dub, ani u něho nebylo ve prospěch oprávněné nic sraženo (v tomto směru však odvolací soud nevyžadoval zprávu od správkyně konkursní podstaty – viz č. l. 34). Okresní soud poté přípisem ze dne 23. 3. 1995 sdělil právnímu předchůdci oprávněné, že povinný je podnikatel, a vyzval jej k podání návrhu na prodej movitých věcí povinného.

Pro posouzení, zda byl výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy účinně nařízen, je mimo jiné podstatné, zda v den, kdy soud usnesení o nařízení srážkami ze mzdy vydal, byl povinný u označeného plátce mzdy zaměstnán (srov. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. srpna 1977, sp. zn. 11 Co 289/77, uveřejněné pod číslem 18/1980 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek. Dle tohoto usnesení pokud povinný v době nařízení soudního výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy již nepracuje u organizace označené jako plátce mzdy, nevztahuje se nařízený výkon rozhodnutí i na mzdu povinného u nového plátce mzdy, a soud nemůže postupovat podle ustanovení § 294 odst. 3 o. s. ř.).

Protože v souzené věci v době nařízení výkonu rozhodnutí byl povinný ve výkonu trestu v NVÚ MS Horní Slavkov, kterému bylo usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy doručeno, účinky nařízeného výkonu rozhodnutí nastaly. Skutečnost, že srážky ze mzdy (pracovní odměny) povinného byly prováděny ve prospěch jiných pohledávek, a stejně tak nebyla sražena žádná částka ze mzdy povinného u jeho dalšího zaměstnavatele, samo o sobě k faktickému zániku výkonu rozhodnutí nevede (k tomu srov. např. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád II., § 201-376. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, 2319 s.). V tomto směru je právní závěr odvolacího soudu nesprávný.

Je zřejmé, že další provádění výkonu rozhodnutí (exekuce) srážkami ze mzdy je závislé na tom, zda je zde subjekt, vůči němuž má povinný nárok na mzdu (plat). Jestliže povinný před uspokojením pohledávky oprávněného přestal pracovat u plátce mzdy, skončil pracovní nebo obdobný poměr a nový takový vztah nezaložil, případně po skončení pracovního poměru začal podnikat, pak výkon rozhodnutí trvá, pouze není fakticky prováděn, protože tu není žádný další plátce mzdy, na něhož by bylo lze výkon rozhodnutí převést. V zákoně chybí ustanovení o tom, že by v těchto případech bylo možno řízení zastavit (speciální ustanovení § 290 odst. 1 o. s. ř. na danou věc pro absenci návrhu nedopadá, k tomu srov. např. Kurka V., Drápal L. Výkon rozhodnutí v soudním řízení, Linde Praha 2004, s. 418). Lze tedy uzavřít, že exekuční řízení běží, dokud nenastane některá z okolností předvídaných zákonem, na základě níž soud rozhodne o zastavení řízení. Vzhledem k tomu, že výkon rozhodnutí vedený pod sp. zn. E 1819/86 nebyl dosud pravomocně zastaven (s ohledem na odlišný právní názor zároveň nebylo zkoumáno, zda v řízení bylo ve smyslu § 112 obč. zák. řádně pokračováno), nemohlo dojít (a to i přes následná řízení o výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí) k promlčení pohledávky tak, jak soudy v této věci zamýšlely; jejich rozhodnutí tudíž není správné.

Nejvyšší soud postupoval podle § 243e odst. 1, odst. 2 o. s. ř., napadené usnesení odvolacího soudu včetně usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc okresnímu soudu vrátil k dalšímu řízení.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- Náklady řízení (exkluzivně pro předplatitele)
- Propuštění duchovních (exkluzivně pro předplatitele)

- Skutková zjištění
- Tarifní hodnota (exkluzivně pro předplatitele)
- Předčasný důchod
- Předběžné opatření
- Prozatímní rozhodnutí
- Prozatímní rozhodnutí
- Imise (exkluzivně pro předplatitele)
- Neplatnost právního úkonu
- Ochrana přírody (exkluzivně pro předplatitele)